

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1036/2022
12.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. у саизвршилаштву – у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгице Говедарице и браниоца окривљеног Филипа Спасића – адвоката Душка Вилотијевића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Јагодини К 216/21 од 08.11.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/22 од 17.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 12. октобра 2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгице Говедарице и браниоца окривљеног Филипа Спасића – адвоката Душка Вилотијевића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Јагодини К 216/21 од 08.11.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/22 од 17.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини К 216/21 од 08.11.2021. године окривљени АА и Филип Спасић су, поред окривљеног ББ, оглашени кривим због извршења кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206 став 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од једне године, а окривљени Филип Спасић на казну затвора у трајању од четири године.

Истом пресудом, одређено је да трошкови поступка падају на терет окривљених, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, а окривљени су обавезани и да солидарно исплате трошкове Основном јавном тужилаштву у Јагодини.

На основу члана 258. ЗКП, окривљени су обавезани да солидарно, на име имовинскоправног захтева, оштећеном ВВ исплате износ од 120.450,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/22 од 17.03.2022. године, поред осталог, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Филипа Спасића – адвоката Душка Вилотијевића, пресуда Основног суда у Јагодини К 216/21 од 08.11.2021. године, преиначена је само у погледу одлуке о казни у односу на окривљеног Филипа Спасића, тако што је окривљени за кривично дело разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од три године, док су иста жалба у преосталом делу, жалба Основног јавног тужиоца у Јагодини и заједничка жалба окривљеног АА и његовог браниоца – адвоката Драгице Говедарице одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА – адвокат Драгица Говедарица, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и 2) ЗКП, те повреде одредаба чланова 440. и 439. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе;

-бранилац окривљеног Филипа Спасића – адвокат Душко Вилотијевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након размотрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, а након оцене навода изложених у захтевима, нашао:

Захтеви су неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљених АА и Филипа Спасића у поднетим захтевима истичу да је побијана пресуда заснована на незаконитим доказима, и то искључиво на записнику о саслушању окривљеног АА у својству осумњиченог, који је сачињен пред овлашћеним службеним лицима ПУ Јагодина дана 20.10.2015. године.

Као разлог незаконитости наведеног записника, браниоци окривљених истичу да је радња саслушања окривљеног АА обављена супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, јер окривљени приликом саслушања није позван да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, нити је упозорен да ће му у случају обавезне

одбране, ако не изабере браниоца, бити постављен бранилац по службеној дужности, нити је у наведеном записнику унета изричита изјава окривљеног, а због чега се сходно члану 85. став 5. ЗКП на овом записнику не може заснивати судска одлука.

У захтеву браниоца окривљеног Филипа Спасића наводи се и да је наведени записник незаконит доказ у смислу одредбе члана 84. ЗКП у вези члана 16. став 1. ЗКП по начину прибављања, те да је на овај начин прекршено и право окривљеног загарантовано Уставом Републике Србије, који одредбом члана 33. став 2. прописује да је свако ко је окривљен за кривично дело, има право да узме браниоца по свом избору.

Изложене наводе захтева за заштиту бранилаца окривљених, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Према правном схватању Врховног касационог суда заузетом на седници Кривичног одељења од 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику, испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15.

Дакле, у сваком конкретном случају, уколико упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца из члана 85. став 3. ЗКП експлицитно није констатовано у записнику о саслушању окривљеног позивањем на наведену законску норму, суд процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњавају стандард прописан одредбом члана 85. став 3. ЗКП, а од које процене суда зависи да ли записник о саслушању окривљеног представља законити или незаконити доказ.

У конкретном случају, из списка предмета- записника о саслушању окривљеног АА пред овлашћеним службеним лицима ПУ Јагодина од 20.10.2015. године, произилази да је окривљени пристао да у предистражном поступку да свој исказ у присуству браниоца – адвоката Јелене Благојевић, да је поучен о својим правима у предистражном поступку из члана 68. ЗКП, а пре свега о праву на браниоца, затим да је окривљеном омогућен поверљив разговор са браниоцем Јеленом Благојевић који је надзиран само гледањем, а не и слушањем, те да је тај разговор трајао 10 минута, након чега је окривљени изјавио да жели да изнесе одбрану и да одговара на постављена питања. Након тога, и окривљени и његов бранилац упозорени су да имају право да прочитају записник или да захтевају да им се прочита записник, и констатовано је да су и окривљени и бранилац прочитали записник и да немају примедбе. Овај записник потписали су како окривљени и његов бранилац – адвокат Јелена Благојевић, тако и овлашћено службено лице ПУ Јагодина.

Из свега наведеног, по оцени овога суда, произилази да је окривљени АА дана 20.10.2015. године пристао да свој исказ у ПУ Јагодина да у присуству браниоца по службеној дужности, при чему наведена упозорења дата окривљеном од стране органа поступка у конкретном случају испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, а због чега оспоравани записник и одбрана окривљеног дата на овом записнику представљају законите доказе.

При томе, чињеница да наведени записник није потписао записничар (а што се истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА –адвоката Драгице Говедарице), представља повреду одредаба члана 235. став 10. ЗКП, међутим и поред тога што је учињена ова повреда закона, она по налажењу Врховног касационог суда није од утицаја на законитост наведеног доказа, већ се ради о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) у вези члана 235. став 10. ЗКП.

Стога су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у овом делу одбијени као неосновани.

У вези са истом битном повредом одредаба кривичног поступка, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Филипа Спасића истиче се и да је пресуда заснована на исказу сведока ГГ датом пред Основним јавним тужиоцем у Јагодина дана 01.08.2016. године, који записник је сачињен супротно одредби члана 300. ЗКП, и да стога овај записник представља незаконит доказ у смислу одредбе члана 16. став 1. у вези члана 84. ЗКП.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Филипа Спасића – адвоката Душка Вилотијевића овај суд оценио је неоснованим, обзиром да из образложења првостепене пресуде (страна 9 став 2) јасно произилази да правноснажна пресуда није заснована на исказу овог сведока, јер је првостепени суд оценио да његов исказ није од утицаја на одлуку суда.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепеним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд одбио је као неосноване захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и Филипа Спасића.

Имајући у виду да се у преосталом делу захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, и на повреду одредаба члана 440. и 439. ЗКП, те да се у преосталом делу захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Филипа Спасића полемиче са разлозима другостепеног суда, изнетим у образложењу ове одлуке, а из којих разлога није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, то Врховни касациони суд захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених у овом делу није ни разматрао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић